

Συνεδρίασε η Ορθόδοξη Επισκοπική Συνέλευση Ιταλίας και Μελίτης

Οικουμενικό Πατριαρχείο / Μητροπόλεις Οικουμενικού Θρόνου

Στον Ιερόν Ναόν Αγίου Ιακώβου (San Jacopo) της Φλωρεντίας πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή 16 Οκτωβρίου 2026, η συνεδρίαση της Ορθοδόξου Επισκοπικής Συνελεύσεως Ιταλίας και Μελίτης, την οποία συνεκάλεσε ο Πρόεδρος αυτής, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ιταλίας κ. κ. Πολύκαρπος. Η σύναξη ήταν αφιερωμένη στην εξέταση σημαντικών ζητημάτων που αφορούν την παρουσία, την αποστολήν και τη μαρτυρία της Ορθοδόξου Εκκλησίας στο εκκλησιαστικόν και κοινωνικό περιβάλλον της Ιταλίας.

Στη σύναξη συμμετείχαν ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ιταλίας κ. Πολύκαρπος, αυτοδικαίως Πρόεδρος της Συνελεύσεως· ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ελβετίας, Ιταλίας και Μελίτης κ. Ανδρέας, του Πατριαρχείου Σερβίας, συνοδευόμενος υπό του Πρωτοπρεσβυτέρου π. Ράσκο Ράντοβιτς· ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Ντομοντέντοβο κ. Συμεών, εκπροσωπών τον Μητροπολίτην Ντούμπνας κ. Ιωάννη, της Αρχιεπισκοπής Παρισίων της Ρωσικής Εκκλησίας, συνοδευόμενος υπό του Ηγουμένου π. Βίκτωρος Κρέτσου· καθώς και οι Βοηθοί Επίσκοποι της Ιεράς

Ορθοδόξου Αρχιεπισκοπής Ιταλίας, οι Θεοφιλέστατοι Επίσκοποι Κρατείας κ. Γεώργιος, Κοτυαίου κ. Διονύσιος και Θερμών κ. Αθηναγόρας.

Οι εργασίες άρχισαν με κοινή προσευχή, εμπιστευόμενοι τους προβληματισμούς και την αδελφική ανταλλαγή απόψεων στην καθοδήγηση και τον φωτισμό του Παναγίου Πνεύματος.

Ακολούθως, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Πολύκαρπος εισήγαγε τις εργασίες, παρουσιάζοντας τα θέματα της προσκλήσεως και επισήμανε στους παρισταμένους τα κυριότερα ζητήματα που αφορούν σήμερα τη ζωή της Ορθοδόξου Εκκλησίας στην Ιταλία. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην ανάγκη να εμβαθύνει η γνώση των διαφόρων εκκλησιαστικών κοινοτήτων που βρίσκονται στη χώρα, να εντοπιστούν οι κοινές ποιμαντικές προκλήσεις και να γίνει προβληματισμός για τους τρόπους με τους οποίους η ορθόδοξος μαρτυρία μπορεί να εκφράζεται με ολοένα μεγαλύτερη σαφήνεια, υπευθυνότητα και αποτελεσματικότητα μέσα στην ιταλική κοινωνία.

Ακολούθησε ευρύς, εμπεριστατωμένος και ιδιαιτέρως καρποφόρος διάλογος, που χαρακτηρίστηκε από πνεύμα γνησίας επισκοπικής αδελφότητας και από τη συνείδηση ότι πολλά από τα ζητήματα που εξετάστηκαν, αν και εκδηλώνονται στις επιμέρους εκκλησιαστικές κοινότητες, αφορούν το σύνολο της ορθοδόξου παρουσίας στη χώρα.

Ο προβληματισμός αφορούσε όχι μόνο τις ποιμαντικές ανάγκες των κοινοτήτων και τα ζητήματα που συνδέονται με την παρουσία τους στο ιταλικό περιβάλλον, αλλά και τη σχέση της Ορθοδόξου Εκκλησίας με τη σύγχρονη κοινωνία, με τους θεσμούς της Πολιτείας και με τις λοιπές χριστιανικές ομολογίες και θρησκευτικές παραδόσεις.

Αναδείχθηκε, ιδιαιτέρως, η σημασία της αναδείξεως όσων ενώνουν τις διάφορες ορθοδόξους κοινότητες: η αυτή αποστολική πίστις, η κοινή εκκλησιαστική Παράδοση, η λειτουργική και μυστηριακή ζωή και η ευθύνη να δίδεται μαρτυρία του Ευαγγελίου του Χριστού. Αυτή η κοινή κληρονομιά αποτελεί το θεμέλιο επάνω στο οποίο μπορούν να αναπτυχθούν ολοένα πιο συγκεκριμένες μορφές συνεργασίας και αμοιβαίας στήριξης, με σεβασμό προς την κανονική τάξη και προς τις ευθύνες που ανήκουν σε κάθε δικαιοδοσία.

Στο τελευταίο μέρος των εργασιών, ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Κοτυαείου κ. κ. Διονύσιος παρουσίασε εισήγηση αφιερωμένη σε δύο σημαντικές πρωτοβουλίες διαλόγου και συνεργασίας που αναπτύχθηκαν πρόσφατα στο ιταλικό θρησκευτικό τοπίο: το Σύμφωνο μεταξύ των Χριστιανικών Εκκλησιών στην Ιταλία, που υπογράφηκε στο Μπάρι στις 23 Ιανουαρίου 2026, και το Σύμφωνο των Θρησκειών στην Ιταλία, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 25 Ιουνίου 2026.

Η εισήγηση παρουσίασε τη γένεση, τους σκοπούς και τη σημασία των δύο κειμένων, σταματώντας στους τρόπους της ορθοδόξου συμμετοχής και στη σημασία μιας μαρτυρίας πιστής στη δική της θεολογική και εκκλησιολογική ταυτότητα στα πλαίσια του οικουμενικού και διαθρησκειακού διαλόγου.

Η παρουσίαση έδωσε αφορμή για περαιτέρω γόνιμη συζήτηση, κατά την οποία τα δύο Σύμφωνα εξετάστηκαν υπό το φως της ορθοδόξου θεολογικής και εκκλησιολογικής Παραδόσεως, με ιδιαίτερη προσοχή στη σημασία της συμμετοχής της Ορθοδόξου Εκκλησίας στα όργανα διαλόγου και στις ευθύνες που απορρέουν από αυτήν. Στο πλαίσιο αυτό, υπογραμμίστηκε η σημασία της διακρίσεως ανάμεσα στη συνεργασία των διαφόρων θρησκευτικών παραδόσεων σε θέματα κοινού κοινωνικού και πολιτικού ενδιαφέροντος και στις αντίστοιχες πεποιθήσεις πίστεως, οι οποίες παραμένουν πλήρως διασφαλισμένες. Ο διάλογος και η συνεργασία, πράγματι, δεν συνεπάγονται καμία παραίτηση από τη δική μας θεολογική και εκκλησιαστική ταυτότητα, αλλά αποτελούν ευκαιρίες να την μαρτυρούμε με σαφήνεια και υπευθυνότητα.

Κεντρική πτυχή του προβληματισμού αφορούσε την ορθόδοξον εκπροσώπησιν στα πλαίσια όπου οι διάφορες χριστιανικές ομολογίες και θρησκευτικές παραδόσεις καλούνται να συνδιαλεχθούν με τους θεσμούς και την κοινωνία. Στα πλαίσια του οικουμενικού και διαθρησκευτικού διαλόγου, η συμμετοχή των εκπροσώπων των επιμέρους ορθοδόξων δικαιοδοσιών αποκτά ιδιαίτερη βαρύτητα, διότι η μαρτυρία τους συχνά εκλαμβάνεται από τους συνομιλητές ως αναφερόμενη και στην Ορθοδοξίαν εν τω συνόλω αυτής. Η περίπτωση αυτή, χωρίς να μεταβάλλει τις αντίστοιχες κανονικές αρμοδιότητες και ευθύνες, αναδεικνύει τη σημασία μιας διαρκούς αδελφικής ανταλλαγής απόψεων και μιας στενότερης συνεργασίας σε ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος.

Η ιδιαίτερη αυτή περίπτωση υπενθυμίζει τη σημασία του διαρκούς διαλόγου μεταξύ των Επισκόπων και ενός κατάλληλου συντονισμού σε ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος, ώστε η ορθόδοξος συμμετοχή να μπορεί να εκφράζει, με σαφήνεια και συνέπεια, τας θεμελιώδεις αρχάς της πίστεως και της Παραδόσεως της Εκκλησίας.

Η συζήτηση επέτρεψε έτσι να εμβαθύνουμε όχι μόνο στην αξία των δύο Συμφώνων, αλλά και στις ευκαιρίες και τις ευθύνες που συνεπάγεται η αυξανόμενη δημόσια παρουσία της Ορθοδοξίας στο ιταλικό περιβάλλον.

Η συζήτηση έδωσε επίσης την ευκαιρία να υπομνησθεί η αξία της επισκοπικής αδελφότητας και της συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων ορθοδόξων κοινοτήτων στην Ιταλία. Στο πλαίσιο αυτό, η Διάσκεψη επιβεβαιώνεται ως σημαντικός χώρος συναντήσεως και διαλόγου, όπου μπορούν να ωριμάσουν μορφές συνεργασίας σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος, με σεβασμό των κανονικών αρμοδιοτήτων και των ευθυνών της καθεμιάς.

Η πολυμορφία των γλωσσικών, πολιτιστικών και ιστορικών παραδόσεων των ορθοδόξων κοινοτήτων της χώρας αποτελεί πλούτο που πρέπει να διαφυλαχθεί και να αξιοποιηθεί. Ταυτόχρονα, δεν πρέπει να μας κάνει να χάνουμε από τα μάτια μας την θεμελιώδη εκκλησιαστική ενότητα, η οποία συνδέει πάντας τους ορθοδόξους πιστούς εν τη αυτή πίστη, εν τη αυτή αποστολική Παραδόσει και εν τη κοινωνία της μυστηριακής ζωής.

Η παρουσία διαφόρων κανονικών δικαιοδοσιών στο ιταλικό έδαφος εκφράζει τον πλούτο των πνευματικών, λειτουργικών, γλωσσικών και πολιτιστικών παραδόσεων που διαφυλάσσουν οι αντίστοιχες Μητέρες Εκκλησίες. Η πολυμορφία αυτή, με σεβασμό των ειδικών εκκλησιαστικών ευθυνών, βρίσκει το κοινό της θεμέλιο εν τη ενότητα της ορθοδόξου πίστεως, εν τη αποστολική Παραδόσει και εν τη εκκλησιαστική κοινωνία.

Από τη συνείδηση αυτή γεννιέται η ευχή η Διάσκεψη να αποτελεί ολοένα περισσότερο προνομιακό τόπο συναντήσεως και συνεργασίας μεταξύ πάντων των ορθοδόξων Επισκόπων στο ιταλικό έδαφος, ευνοώντας, μέσα από αδελφικό και ευγενή διάλογο, την ευρύτερη δυνατή συμμετοχή των διαφόρων κανονικών δικαιοδοσιών.

Μια στενότερη συνεργασία σε ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος θα μπορέσει να ευνοήσει, όπου ωριμάζουν κοινοί προσανατολισμοί, μια ομόφωνη μαρτυρία και στις σχέσεις με τους θεσμούς της Πολιτείας και με τους άλλους συνομιλητές της

ιταλικής κοινωνίας, με πλήρη σεβασμό των κανονικών αρμοδιοτήτων και ευθυνών των επιμέρους δικαιοδοσιών.

Δεν πρόκειται για άμβλυνση των νόμιμων ιστορικών και πολιτιστικών ιδιαιτεροτήτων των επιμέρους κοινοτήτων, αλλά για την αξιοποίησή τους μέσα σε μια κοινή εκκλησιαστική συνείδηση, όπου η ένταξη στην Εκκλησία του Χριστού προηγείται και υπερβαίνει κάθε διάκριση εθνικού, γλωσσικού ή δικαιοδοτικού χαρακτήρα.

Με τον τρόπο αυτό, η ορθόδοξος παρουσία στην Ιταλία θα μπορέσει να εκφράσει ολοένα πληρέστερα την κλήση της: όχι μόνο να διαφυλάσσει και να μεταδίδει τις πνευματικές παραδόσεις των λαών καταγωγής, αλλά να μαρτυρεί από κοινού την ορθόδοξον πίστιν μέσα στην ιταλική πραγματικότητα, συμβάλλοντας στη θρησκευτική, πολιτιστική και κοινωνική ζωή της χώρας.

Στο τέλος των εργασιών, οι συμμετέχοντες μοιράστηκαν αδελφική τράπεζα, η οποία προσέφερε μια ακόμη ευκαιρία για προσωπικό διάλογο, αμοιβαία γνωριμία και εδραίωση των σχέσεων μεταξύ των Επισκόπων.

Σε κλίμα εγκαρδιότητας και αδελφοσύνης, η στιγμή αυτή της τράπεζας ολοκλήρωσε με ουσιαστικό τρόπο την ημέρα, υπενθυμίζοντας ότι η εκκλησιαστική συνεργασία τρέφεται όχι μόνο από τη συζήτηση θεσμικών και ποιμαντικών ζητημάτων, αλλά και από την αμοιβαία εμπιστοσύνη, την ακρόαση και την αδελφική κοινωνία.

Η σύναξη επιβεβαίωσε την αξία του αδελφικού διαλόγου και της αμοιβαίας γνωριμίας μεταξύ των ορθόδοξων Επισκόπων στην Ιταλία, προσφέροντας σημαντική ευκαιρία για εμβάθυνση σε ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος και για προβληματισμό σχετικά με τις προοπτικές της εκκλησιαστικής μαρτυρίας στη χώρα.

Στο πλαίσιο αυτό, παραμένει ιδιαίτερος σημαντική η ευχή η Ορθόδοξος Επισκοπική Διάσκεψη Ιταλίας να ευνοήσει μια ολοένα ευρύτερη συμμετοχή των διαφόρων κανονικών δικαιοδοσιών, αποτελώντας τόπο συναντήσεως, ακρόασεως και αδελφικής συνεργασίας.

Η ποικιλία των γλωσσικών, πολιτιστικών και πνευματικών παραδόσεων, που διαφυλάσσουν οι ορθόδοξοι κοινότητες στην Ιταλία, αποτελεί πλούτο που βρίσκει τη γνήσια έκφρασή του εν τη ενότητα της πίστεως και της εκκλησιαστικής κοινωνίας. Ακριβώς αυτή η ενότητα, η οποία προηγείται και υπερβαίνει κάθε εθνική ή δικαιοδοτική διάκριση, καθιστά δυνατή μια κοινή μαρτυρία, που σέβεται τις ιδιαιτερότητες της κάθε κοινότητας και συγχρόνως παραμένει πιστή στην

κοινήν ορθόδοξον Παράδοσιν.

Με ευγνωμοσύνη για το κλίμα αδελφoσύνης που χαρακτήρισε τη σύναξη, αναπέμφθηκαν ευχαριστίες στον Θεό, την πηγή πάσης κοινωνίας και παντός αγαθού, για να συνεχίζει να φωτίζει και να οδηγεί τους ορθοδόξους Ποιμένας και τους πιστούς της Ιταλίας, ενισχύοντας κάθε ειλικρινή προσπάθεια συνεργασίας, ομόνοιας και κοινής μαρτυρίας του Ευαγγελίου του Χριστού.

Αναλυτικά το Δελτίο Τύπου για τη συνεδρίαση της Ορθοδόξου Επισκοπικής Συνέλευσης Ιταλίας και Μελίτης:

ΣΤΗ ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ

Φλωρεντία, 16 Οκτωβρίου 2026

Την Παρασκευή 16 Οκτωβρίου πραγματοποιήθηκε, στον Ιερόν Ναόν Αγίου Ιακώβου (San Jacopo) της Φλωρεντίας, συνεδρίαση της Ορθοδόξου Επισκοπικής Διασκέψεως Ιταλίας και Μελίτης, υπό την προεδρία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ιταλίας κ. κ. Πολυκάρπου, αυτοδικαίως Προέδρου της Διασκέψεως.

Στη σύναξη συμμετείχαν ο Μητροπολίτης Ελβετίας, Ιταλίας και Μελίτης κ. κ. Ανδρέας, του Πατριαρχείου Σερβίας· ο Επίσκοπος Ντομοντέντοβο κ. κ. Συμεών, εκπροσώπων τον Μητροπολίτην Ντούμπνας κ. κ. Ιωάννην, της Αρχιεπισκοπής Παρισίων της Ρωσικής Εκκλησίας· και οι Βοηθοί Επίσκοποι της Ιεράς Ορθοδόξου

Αρχιεπισκοπής Ιταλίας, Κρατείας κ. κ. Γεώργιος, Κοτυαείου κ. κ. Διονύσιος και Θερμών κ. κ. Αθηναγόρας.

Μετά την εναρκτήρια προσευχή, ο Μητροπολίτης κ. κ. Πολύκαρπος παρουσίασε τα θέματα της ημερησίας διατάξεως, ανοίγοντας ευρεία και εμπειριστατωμένη συζήτηση για τα κυριότερα ζητήματα που αφορούν την παρουσία και τη μαρτυρία της Ορθοδόξου Εκκλησίας στην Ιταλία.

Ο διάλογος, που διεξήχθη σε κλίμα αδελφосύνης και αμοιβαίας ακροάσεως, αφορούσε τις ποιμαντικές προκλήσεις που είναι κοινές στις διάφορες ορθοδόξους κοινότητες της χώρας, τη σχέση με την ιταλική κοινωνία και με τους θεσμούς της Πολιτείας, καθώς και τις προοπτικές συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων κανονικών δικαιοδοσιών, με σεβασμό των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων και εκκλησιαστικών παραδόσεων.

Ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε στον ρόλο της Ορθοδόξου Εκκλησίας στον οικουμενικό και διαθρησκειακό διάλογο. Σχετικά, ο Επίσκοπος Κοτυαείου κ. κ. Διονύσιος παρουσίασε τη γένεση, τη σημασία και τους σκοπούς του Συμφώνου μεταξύ των Χριστιανικών Εκκλησιών στην Ιταλία, που υπογράφηκε στο Μπάρι στις 23 Ιανουαρίου 2026, και του Συμφώνου των Θρησκειών στην Ιταλία, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 25 Ιουνίου 2026.

Η παρουσίαση έδωσε αφορμή για γόνιμη εμβάθυνση στα δύο κείμενα υπό το φως της ορθοδόξου θεολογικής και εκκλησιολογικής Παραδόσεως, με ιδιαίτερη προσοχή στις ευθύνες που συνδέονται με τη συμμετοχή στα πλαίσια διαλόγου και στην ανάγκη να διαφυλάσσεται και να μαρτυρείται με σαφήνεια η ταυτότητα της πίστεως.

Η σύναξη προσέφερε επίσης την ευκαιρία να επιβεβαιωθεί η αξία της αμοιβαίας γνωριμίας και της αδελφικής συνεργασίας μεταξύ των ορθοδόξων Ποιμένων που διακονούν στην Ιταλία. Σε ένα περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από την παρουσία διαφόρων γλωσσικών, πολιτιστικών και πνευματικών παραδόσεων, η ενότης της πίστεως και της εκκλησιαστικής κοινωνίας αποτελεί το θεμέλιο μιας κοινής μαρτυρίας, ικανής να αναδεικνύει τις ιδιαιτερότητες των επιμέρους κοινοτήτων και, συγχρόνως, να υπερβαίνει τις διακρίσεις εθνικού και δικαιοδοτικού χαρακτήρα.

Με αυτό το πνεύμα, εκφράζεται η ευχή η Ορθόδοξος Επισκοπική Διάσκεψις Ιταλίας και Μελίτης να ευνοήσει μια ολοένα ευρύτερη συμμετοχή των διαφόρων κανονικών δικαιοδοσιών, ως προνομιακός τρόπος συναντήσεως, ανταλλαγής απόψεων και συνεργασίας, συμβάλλοντας ώστε η μαρτυρία της Ορθοδόξου Εκκλησίας στην

ιταλική κοινωνία και στις σχέσεις με τους θεσμούς να γίνεται ολοένα πιο αναγνωρίσιμη και ομόφωνη.

Η ημέρα ολοκληρώθηκε με αδελφικήν τράπεζαν, ευκαιρία για περαιτέρω διάλογο και αμοιβαία γνωριμία, η οποία επισφράγισε το κλίμα εγκαρδιότητας και κοινωνίας μέσα στο οποίο διεξήχθησαν οι εργασίες.

Αναπέμποντες ευχαριστίας τω Θεώ για αυτή τη σημαντική ευκαιρία συναντήσεως, εκφράζουμε την ευχή ο διάλογος και η συνεργασία μεταξύ των ορθοδόξων Ποιμένων να συνεχίσουν να ενισχύονται, προς όφελος των εκκλησιαστικών κοινοτήτων και της κοινής μαρτυρίας του Ευαγγελίου του Χριστού στην Ιταλία.